

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ارث ديه

تالیف
آرزو عامری

ویراستار
شهلا رضایی

انتشارات فرزندگان

۱۳۹۸

سرشناسه	: عامری، آرزو، ۱۳۶۵-
عنوان قرارداد	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
	: مصر. قوانین و احکام Egypt. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: ارث ديه/ تالیف آرزو عامری؛ ویراستار شهلا رضایی.
مشخصات نشر	: تهران: فرزاتگان دانشگاه، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۵۳۸-۵۶-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	: ارث -- ایران
موضوع	: Inheritance and succession -- Iran
موضوع	: دیات -- ایران
موضوع	: Blood money (Islamic law) -- Iran
شناسه افزوده	: رضایی، شهلا، ۱۳۶۵ -، ویراستار
رده بندی کنگره	: KMH۷۷۰
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵۰۵۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۰۵۰۴۰

انتشارات فرزاتگان دانشگاه

ارث ديه

تألیف: آرزو عامری

ویراستار: شهلا رضایی

ناشر: فرزاتگان دانشگاه

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۸

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۲۴۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۵۳۸-۵۶-۵

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۹۵۲۶ مرکز پخش قانون یار

تقدیم بہ دلبندم فاطمہ

امید بخش جانم کہ آسائش او آرامش من است

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
فصل اول	۱۱
ارث در حقوق ایران	۱۱
فصل دوم	۳۹
دیه در حقوق ایران	۳۹
فصل سوم	۵۹
ارث دیه در حقوق ایران و مصر	۵۹
منابع و مأخذ	۱۰۳

پیشگفتار

ارث از نهادهای وابسته به احوال شخصیه است و مقررات آن اساساً از آداب و رسوم و اعتقادات قومی و مذهبی برخاسته است به این دلیل مقررات راجع به آن کلاً از فقه امامیه اقتباس شده و بر خلاف فصول مربوط به تعهدات در وضع مواد راجع به ارث قوانین بیگانه مورد توجه قرار نگرفته است. نویسندگان قانون مدنی ایران، مسائل و احکام ارث را در مواد ۸۶۱ تا ۹۴۹ این قانون به شیوه ای ظریف و جالب و با تکیه بر عقاید مشهور فقهی بیان کرده اند ارث داری موجبات، شرایط و موانعی است که در این تحقیق هدف توضیح و تفسیر موانع ارث است. ارث از جمله‌ی آن دسته مباحث و موضوعات حقوقی است که شاید هر انسانی در طول عمر خود، خواه ناخواه با آن رو در رو می‌شود. پر واضح است که آگاهی قبلی بر قواعد کلی حاکم بر این مسأله، می‌تواند کمک شایانی در زمان مواجهه‌ی با آن باشد. ما نیز به همین واسطه، در این مجال سعی در ارائه‌ی یک شمای کلی از مباحث و قواعد کلی حاکم بر ارث داریم. ارث در لغت به معنای انتقال غیر قراردادی چیزی، از شخص به دیگری است و همچنین به معنای بقیه و باقی‌مانده‌ی چیزی نیز می‌باشد. قانون‌گذار از ارث در ماده‌ی ۱۴۰ قانون مدنی بعنوان یکی از اسباب تملک نام برده و احکام مربوط به آن را در مواد ۸۶۱ تا ۹۴۹ ق.م بیان کرده است. اگرچه قانون‌گذار در این مواد به تعریف ارث پرداخته، لیکن در کتب حقوقی در این مورد تعاریف متعددی ارائه شده است. برخی

آنرا به معنای ترکه و اموالی که از متوفی به جا می ماند، دانسته و در اصطلاح حقوقی مقصود از آن را انتقال مالکیت اموال میت، پس از فوت، به ورث او می دانند. برخی دیگر از نویسندگان ارث را استحقاق بازماندگان شخص بر دارایی او می دانند. به هر ترتیب، قانون گذار در کلام خود، ارث را در هر سه مفهوم یادشده به کار برده است و کسی را که ارث می برد وارث، و متوفی را مورث، و اموال و دارائی متوفی در حین فوت وی را، ترکه می نامد. ارث ديه ویژگی هایی دارد که آن را از ارث سایر اموال متمایز می سازد. در ديه اعضا در اصل استحقاق وراثت تردید وجود دارد. این امر در ديه فوت مورد تردید نیست، اما این پرسش که ديه فوت ملک وراثت است یا متوفی، تعیین وارثان حق ديه، موقعیت ديه نسبت به قصاص و اینکه آیا تعهد جانی به پرداخت ديه در قتل عمدی یک تعهد تخییری است یا نه، منشا اختلاف است. این اختلافات به نوبه خود منشا اختلافات دیگر است.

فصل اول

ارث در حقوق ایران

